

Genf, 2007. január 29.

Dr. Göncz Kinga Úrhölgynek,
a Magyar Köztársaság Külügyminiszterének

Tisztelt Miniszter Asszony,

Köszönöm, hogy érdeklünkben levelet írt román kollegájának. Sajnos, Mihai-Razvan Ungureanu Külügyminiszter Úr válaszlevele számos ponton nem felel meg a valóságnak. Az alábbiakban, tájékoztatásul, összefoglalom a táblaügy legfontosabb eseményeit. Több ponton kénytelen vagyok apró részletekre is kitérni, mert a legfontosabb egyetemi dokumentumok olymódon lettek megfogalmazva, hogy azok többféleképpen is értelmezhetők legyenek.

A történelemből azt a következtetést vonnám le, hogy az intoleráns román akadémiai és politikai vezetés presztízskérdésnek tekinti a magyar feliratok kihelyezésének megakadályozását, és mindent elkövet annak érdekében, hogy halogathassa az ügyet. Valószínűnek tartom, hogy az egyetem vezetői elveszítették realitásérzéküket, és nem taktikai megfontolásból, hanem saját ostobaságuk által indítva támadták ki a román külügyminisztert.

A maga részéről a Bolyai Kezdeményező Bizottság folytatni szándékszik a többnyelvű feliratok kihelyezését, vállalva az ezzel járó következményeket.

Üdvözlettel,
Dr. Hantz Péter fizikus

Időhúzás BBTE magyar nyelvű feliratozásának ügyében

1. A BBTE-n a többnyelvű feliratozás kérdése azután került szóba, hogy a Bolyai Kezdeményező Bizottság által 2005 májusában szervezett I. Kisebbségi Felsőoktatási Konferencia honlapjának „Photo Gallery” menüpontjában (<http://conf.bolyai.eu/conf1/>) közzétettük a hasonló európai intézmények többnyelvű feliratait ábrázoló fényképeket, és szembeállítottuk ezt a BBTE intoleráns gyakorlatával.

2. 2005 júniusában Salat Levente volt rektorhelyettes határozattervezetet készített a többnyelvű feliratozás folyamatának elindítása érdekében. A határozattervezetet az egyetem legfelsőbb döntéshozó szerve, a Szenátus **soha nem tárgyalta meg, így arról döntést sem hozhatott.** A határozattervezet iktatási számát nem sikerült megszerezniem.

3. 2005. július 12-én, az egyetemi Szenátus ülésén Egyed Emese professzor asszony ismét fölvetette a többnyelvű feliratozás kérdését. A kérdésre az egyetem Rektori Hivatala a 2005. július 13-iki keltezésű, 20199 sz. iratban válaszolt. A válaszlevél első, kísérő oldalán az áll, hogy a továbbiakban „a Rektori Hivatal döntését közlik”. A következő oldalak Salat Levente volt rektorhelyettes beadványát tartalmazzák, melynek első oldalára a rektor saját kezűleg a következőket írta román nyelven: „Egy történésekből és tanárokból álló, e célra kijelölt bizottság hatásköre a szimboliztikával és történelemmel kapcsolatos projekt kivitelezése. 2007. VIII. 1.”.

Ezzel kapcsolatban a következőkre hívnám fel a figyelmet:

-A rektor jóváhagyását lehet úgy is értelmezni hogy a feliratozásról szól, de úgy is, hogy csak a „szimboliztikáról és történelemről”, bár az a feliratokra vonatkozó Salat-tervezet felső sarkára van írva.

-A dátum (2007. július 1.) jelentése sem világos: Kezdeti határidő? Kivitelezési határidő?

4. Egyik júliusi napon az egyetem előtt román forgatócsoport dolgozott, arról faggatva az épületből kijövőket, hogy mit szólnak ahhoz, hogy döntés született a többnyelvű feliratozásról (emlékeim szerint szenátusi döntést említettek).

5. Az egyetem 2005. októberi, 22-es számú hivatalos közlönye (Buletin Informativ) az egyetem Adminisztratív Tanácsának (ez a szerv csak technikai jellegű döntések meghozatalára jogosult) 13405. számú, 2005. október 24-iki, nyolcoldalas határozatát közli, melyben a 8. pont „a multikulturális profil működését és láthatóságát” taglalja. Ennek keretén belül a b.) pont a jeles személyiségek emlékének megőrzéséről szól, és erre a 2006. január 10-iki határidőt jelöli meg. A d.) pont a többnyelvű feliratozásról szól, és kijelöli annak menetét: utolsó lépéseként a Szenátus jóváhagyása szükséges.

Ehhez három fontos megjegyzést fűznék:

-Ebben az alpontban nincs szó semmilyen határidőről.

-Salat Levente volt rektorhelyettes 2006. november 27-iki keltezésű, 20599. számú elemzésében úgy értelmezi a 13405. sz. dokumentumot, hogy az a feliratozásra is a 2006. január 10-iki határidőt jelöli meg.

-Az a mondat, hogy „a Szenátus jóváhagyása szükséges” ellentmond a Rektor saját kezűleg írt határozatának, amely szerint az ügy teljes egészében a kinevezett bizottság hatáskörébe tartozik.

6. Az egyetem Rektori Hivatala a 14509. számú, 2005. november 2-iki körlevelében, a 13405-ös határozatra hivatkozva arra kéri az érintett egyetemi egységeket, hogy november 4-ig nyújtsák be a Rektori Hivatalnak az igényelt magyar, német stb. nyelvű feliratok szövegét.

Meg szeretném jegyezni, hogy a magyar fordítások, több magyar professzor, köztük Nagy László volt rektorhelyettes állítása szerint, időben elkészültek. Ezt megerősíti a 20599. számú, 2006. november 27-iki Salat-elemzés is. Furcsának tartom, hogy miért sietett ennyire a rektori hivatal, és miért adott a fordítások elkészítésére mindössze két napot.

7. 2005 novemberében Salat Levente és Nagy László volt rektorhelyettesek, valamint Szamosközi István, az Akadémiai Tanács alelnöke végiglátogatták a magyar tagozat kari közösségeit. Ennek során Szamosközi többször kijelentette, hogy a magyar feliratok **pár napon belül** elkészülnek és kikerülnek az egyetem falaira.

8. 2006 februárjában Szent-Iványi István európai parlamenti képviselő Brüsszelben eljuttatta Hantz Péter BKB alelnökhöz azt a BBTE-kiadványt, melyet a román megfigyelők, illetve Románia EU melletti Állandó Képviselete terjesztett az Európai Parlamentben. **Ez a füzetecske nem kevesebbet állít, mint azt, hogy a BBTE falain többnyelvű feliratok vannak!**

9. 2006. január 10-ig egyetlen új magyar felirat sem került ki az egyetem falaira. Többnyelvű feliratok csak elvétve találhatók az egyetem épületeiben.

10. A 2006. július 7-én iktatott, 20365. számú iratban a magyar tagozat vezetői újfent fölvetik a többnyelvű feliratozás kérdését. Az egyetem vezetői nem válaszolnak a beadványra. Ezt Salat Levente volt rektorhelyettes szóvá is teszi a már említett, 2006. november 27-iki, 20599-es számú elemzésében.

11. A 2006. november 8-án tartott sajtótájékoztatóján Kovács Lehel volt egyetemi adjunktus, a BKB alelnöke, a korábbi egyetemi határozatokra hivatkozva ultimátumot jelent be: amennyiben november 19-ig nem kerül sor a kétnyelvű feliratok kihelyezésére, a BKB saját költségén kihelyezi azokat.

12. A sajtótájékoztatón elhangzottakra reagálva az egyetem rektora, Nicolae Bocsan kijelenti, hogy „a kérdéses szenátusi határozat a szimboliztikára utal, és a BBTE ennek eleget is tett azzal, hogy több termet elnevezett magyar személyiségekről, továbbá az épületben felállították az intézmény egykori magyar rektorának, Farkas Gyulának a mellszobrát” (romániai Krónika napilap, 2006. november 9.)

*Megítélésem szerint itt lepleződött le az egyetemi vezetők igazi szándéka: **nem akarják kihelyezni a magyar feliratokat, az erre vonatkozó konfúz rendeleteket csak azért adták ki, hogy elaltassák a magyar közösség figyelmét.***

13. 2006. november 22-én a BBTE kiállítást nyitott az Európa Parlamentben, melyen azt bizonygatta hogy az intézmény minden igényt kielégítő multikulturális intézmény.

14. Ugyanezen a napon Hantz Péter volt egyetemi adjunktus az egyetem három épületében magyar feliratokat helyezett el a román feliratok alá. Két épületben ez csak a biztonsági személyzettel való fizikai szembeszegülés árán vált lehetségessé. A magyar feliratokat pár órán belül letépték, összetörték, és – a központi épületben, egy szemtanú szerint – meg is taposták.

15. Az egyetem Szenátusának 2006. november 27-iki gyűlésén a rektor, előzetes bejelentés nélkül, javaslatot tett Hantz Péternek és Kovács Lehelnek „**az oktatói testületből való kizárására**”. Több (kb. tizennégy) magyar és román szenátor a határozati javaslat ellen szavazott. Anélkül hogy a mellette voksoló és tartózkodó szavazatokat összeszámolta volna, a rektor megszavazottnak tekintette a határozatot.

15. Néhány nappal a fentebbi határozati javaslat megszavazása **után** (sic!) az egyetem „fegyelmi vizsgálóbizottság” felállításáról döntött. Mivel ilyen testületre vonatkozó utalás nem szerepel az egyetem chartájában, a testület által kezdeményezett kivizsgáláson való megjelenésre felszólító levelekről pedig hiányzott az iktatószám, az aláírás és a fejléc, Hantz és Kovács nem jelentek meg a bizottság előtt.

14. Az egyetem Szenátusa a 19919. számú, 2006. december 20-iki keltezésű határozatában döntött Hantz Péter és Kovács Lehel munkaviszonyának megszüntetéséről.

Értelmezésünk szerint ez a határozat másodszor rendeli el kirúgásunkat (anélkül hogy közben visszavettek volna). Az egyetem rektorának értelmzésében a november 27-iki határozat csak előkészítő jellegű volt.

15. Habár Kovács Lehel személyesen nem vett részt a táblák fölszegezésében, az egyetem vezetőinek értelmezése szerint ő is részt vett az akció előkészítésében, és ezért sújtották őt is munkaviszonya megszüntetésével.

Értetlenül állok ez előtt a kijelentés előtt, azóta is csak sejtem hogy az egyetem vezetői miért tekintik magukat ilyen jólétesültnek.

15. Mihai-Razvan Ungureanu román külügyminiszter, az Ön levelére válaszolva 2007 januárjában azt írja román nyelven, hogy „az akciójukat [a magyar feliratok kihelyezését] végrehajtó magyar tanárok által hivatkozott szenátusi döntés (sic!) 2006 novemberében még nem volt érvényben, ez csak 2007. július 1-én lép érvénybe, és jelenleg csak tervezet szintjén létezik, jogi ereje nincsen”.

Érthetetlennek tartom, hogy ha valami csak terv szintjén létezik, honnan tudja a Külügyminiszter Úr hogy mikor fog érvénybe lépni. Arról nem is beszélve, hogy a hivatkozott szenátusi döntés nem létezik, a Salat-tervezetre írt rektori jóváhagyás dátuma pedig nem tudni mit jelöl.

16. A romániai Új Magyar Szó napilap „Ungureanu Göncz Kingát altatja” című, 2007. január 24-iki tudósításában megszólaltatta Cristina Nistort, a BBTE szóvivőjét, aki elmondta: „az egyetemen nem létezik ilyen szenátusi határozat, és a román külügyminiszter által említett időpontról sem tudnak. A többnyelvű feliratok kérdéséről tervezet készült ugyan, de nem született még róla szenátusi döntés”.

17. Az erdélyi Krónika napilap január 26-iki számában a román Külügyminisztérium pontosítását közli: „A román külügyminiszter csak arra a határozattervezetre utalt, melyet 2007. július elsejétől alkalmazhatnak, abban az esetben, ha ezt a BBTE vezetősége elfogadja”.